

Liudyti tikėjimą

Brangus direktoriau,

Eugenijus Skalfaris puikiai įvardino, kad popiežiaus Pranciškaus enciklikos tema yra „esminis visos krikščioniškos doktrinos klausimas: kas yra tikėjimas“, ir pabaigė savo sekmadieninį vedamąjį klausdamas: „Koks yra atsakymas, šventasis Tėve?“. Išjudintas šių žodžių, dar kartą ėmiausi skaityti encikliką „Lumen fidei“ ir neišvengiamai mažiau apie tą įvaizdį, kuriuo Jėzus nusako savo sekėjų misiją pasaulyje: „Niekas nevožia indu degančio žiburio, bet jį stato į žibintuvą, kad šviestų visiems, kas yra namuose“ (Mt 5,15).

Ką dar geresnio būtų galėję padaryti Popiežius Benediktas ir Popiežius Pranciškus, kad atsakytų tokiam paplitusiam suvokimui, susiejančiam tikėjimą su tamsa arba su „subjektyvia šviesa, kuri galbūt pajėgi sušildyti širdį, atnešti asmenišką paguodą, tačiau negali savęs pasiūlyti žmonėms, kaip objektyvios ir visiems bendros šviesos, kuri apšviestų kelią“, ir galiausiai imančiam ją laikyti „šuočiu į tuštumą, kurį atliekame stokodami šviesos, paskatinti aklo jausmo“?

Tokiam prieštaravimui negalima atsakyti vien samprotavimais. Tamsą nugalėsime ne „kalbėdami“ apie šviesą, bet uždegdami žiburį. Tik šviesus tikėjimo liudijimas, apšviečiantis jį priimančių gyvenimą, gali būti atsakas tokiam prieštaravimui.

Taip gimė krikščioniškas tikėjimas. Tie, kas susitikdavo Jėzų, likdavo sutebinti tos šviesos, kuria Jis apšviesdavo tikrovę, į kurią jie buvo pasinėrę. Iš tiesų, vienas iš jų, evangelistas Matas, Jėzaus esaties istorijoje reikšmę aprašo šiais žodžiais, pasinaudodamas Izaijo pranašyste: „Tamsybėje tūnanti tauta išvydo skaisčią šviesą, gyvenantiems ūksmingoje mirties šalyje užtekėjo šviesybė“ (Mt 4,16). Kas nori apšviesti, tam nėra kito kelio: reikia „spindėti“. Pats Jėzus save suvokė šitaip: „Aš atėjau į pasaulį kaip šviesa, kad visi, kurie mane tiki, neliktų patamsyje“ (Jn 12,46).

Šių dienų iššūkis krikščioniškam tikėjimui niekuo nesiskiria nuo vakarykščio. Šiuolaikinis žmogus, kaip primena Eliotas, „be paliovos stengiasi ištrūkti iš išorinės ir vidinės tamsos, svajodamas apie tokias tobulas santvarkas, kad jau niekam nebereikėtų būti geram“. Todėl sunku rasti tinkamesnį įvaizdį už žiburį: Kristaus įvykis save pateikia čia ir dabar kaip vienintelį ir nenusipėjimą atsaką tai giliai tamsai, su kuria susiduria bejėgis šių dienų žmogus.

Stebėdamas dviejų Pontifikų liudijimą, glūdantį šiuose puslapiuose, kiekvienas galės nuspręsti, ar krikščioniškas tikėjimas sumenkina „žmogaus egzistencijos reikšmę“ (kaip teigė Nyčė), neleisdamas žmogui „auginti ryžtą sužinoti“, savo sugebėjimą ieškoti tiesos, ar „tikėjimas praturtina visus žmogaus egzistencijos aspektus“, nuotyki padarydamas tikrai žmogišką, asmenišką ir jaudinantį, atskleidamas, jog „kai žmogus priartėja prie Jo (Kristaus), žmogiškoji šviesa neišsisklaido begaliniame Dievo spindėjime, tarsi žvaigždė, praryjama aušros, tačiau ima dar labiau spindėti, nes priartėja prie pradinės ugnies, tarsi veidrodis, kuris atspindi tą šviesą“.

Žinoma, kad priimtume tą iššūkį, kurį mums meta jų liudijimas, mums reikia proto atvirumo, kuris išsipildo tik meilėje, dėl autentiškos meilės sau. Taigi tik tas, kas yra mylimas ir dėl to tikrai myli save, gali iš tiesų domėtis tiesa ir suvirpa, kai sutinka bent spindulėlį tos šviesos savo gyvenimo kelyje.

Savo liudijimu Benediktas XVI ir popiežius Pranciškus mums visiems, gavusiems tikėjimo dovaną, primena apie užduotį, kuri mums buvo patikėta pasaulyje: leisti spindėti Kristaus šviesai mūsų veiduose. „Tikėjimas perduodamas žmogui per žmogų, kaip liepsna, kuri įplieskia kitą liepsną“. Visi žinome, kokią atsakomybę atneša tokia užduotis: galėsime ją įvykdyti tik tuo atveju, jei mes pirmi leisimės nuolat apšviečiami Kristaus šviesos. Todėl „Bažnyčia niekada nelaiko tikėjimo savaime suprantamu faktu, bet žino, kad ši Dievo dovana turi būti maitinama ir stiprinama, kad ir toliau vestų keliu“.

Mums visiems reikia, kad leistumės perkeičiami Meilės, „kuriai atsivėrėme per tikėjimą, ir per atsivėrimą tai Meilei, kuri mums yra duota, mūsų egzistencija išsiveržia už mūsų ribų“. Sutikdamas būti Bažnyčios bendruomenės „mes“ dalimi, „tikinčiojo „aš“ išsiplečia, kad jame apsigyventų Kitas, kad jis gyventų Kitame, ir taip jo gyvenimas meilėje praplatėja“.

Tik jei savo kelyje susitiks tokius žmones, kurie dėl tikėjimo sugeba išsilaikyti priešais gyvenimo iššūkius, t.y. jei per juos pamatys tikėjimo aktualumą gyvenimo poreikių atžvilgiu, t.y. tikrąjį jo pragįstumą, šių laikų žmonės iš naujo susidomės Kristumi ir tikėjimu. Nes pamatys, kad tai, kas krikščionis padaro tokius išskirtinius, negali būti tik pasaka ar gražus jausmas, bet faktas, kuris yra žmogiškai pagrįstas. Tik tokio šviesaus ir konkretaus liudijimo provokacija gali pajėgti paliesti „žmogaus centrą, jo širdį“, tik ji gali atitikti jo pamatinių tiesos, grožio, teisingumo, laimės poreikių lygmenį. Taip, vakar ir šiandien „tikėjimas gimsta iš susitikimo, kuris įvyksta istorijoje ir laikui bėgant apšviečia mūsų kelią“.

Julian Carron
Le Repubblica, 2012 liepos 11